

INHOUD

AAN DE LEZER	9
INLEIDING	11
Waarom wordt de mens ziek?	
EERSTE VOORDRACHT	17
Dornach, 27 december 1922 [fragment]	
Hoe ontstaan ziekten?	
Hoe de van binnenuit optredende ziekten ontstaan. Voortdu- rende vernietiging van de voedingsstoffen door het astraalli- chaam; het astraallichaam verdeelt de voedingsstoffen over de afzonderlijke organen. Onvoldoende activiteit van het astraal- lichaam. Waardoor luisteren mogelijk is. Over besmetting bij ziekte. Hooikoorts en de werking van het hooikoortsmiddel. Waar de zgn. lichamelijke ziekten, voor zover ze van binnen komen, op berusten en waar de zogenaamde. geestesziekten op berusten. De geest wordt niet ziek. Aanleg voor lichamelijke ziek- ten en aanleg voor zogenaamde geestesziekten. Dementia prae- cox, de zogenaamde jeugddementie.	
TWEEDE VOORDRACHT	37
Penmaenmawr, 28 augustus 1923	
Hoe is de op antroposofische geesteswetenschap gebaseerde geneesmethode te begrijpen?	
Ziekteprocessen als natuurprocessen. De verdeling van de men-	

selijke organisatie in drie basisprocessen in medisch opzicht. Migraine. Buiktyfus. De polariteit zenuwcellen en levercellen. Antimoon proces. Albumisatie-proces. De polariteit daarvan. Het kwartsproces. Tuberculose. Het fosforproces in de therapie. Relatie van deze processen met de plantevorm en met het menselijk organisme. Belang van de pedagogie voor gezondheid en ziekte. Euritmie-therapie.

DERDE VOORDRACHT

67

Londen, 2 september 1923

Over de therapie en de productie van geneesmiddelen I

De functie van de milt. Het effect van zeer kleine entiteiten. Rationalisering van pathologie en therapie. De drie basisprocessen: zenuw-zintuigstelsel, ritmisch stelsel en stofwisselings-ledematensysteem. Exudatieve diathese. Hooikoorts en de behandeling ervan. De stoffen in het plantproces; Cichorium intybus. Galfunctie en zenuw-zintuigstelsel. Migraine: Biodoron. Belang van het proces bij de bereiding van geneesmiddelen. Genezen door processen.

VIERDE VOORDRACHT

91

Londen, 3 september 1923

Over de therapie en de productie van geneesmiddelen II

Voorstellen, voelen, willen en de drieledigheid van het organisme. Eenvormigheid van de zenuwen. Hartactiviteit en bloedsomloop als gevolg van de beweging van de sappen. Stofwisseling als wilsactiviteit. Uitwendige en inwendige uitscheiding. Opbouw- en afbouwprocessen en het voorstellingsleven. Hersenvorming en kiezelzuurproces. Ritme van de polaire processen. Tyfus – antimoon. Carcinoom – maretak. Euritmie-therapie. Therapie gebaseerd op pathologie vanuit menskundig inzicht.

VIJFDE VOORDRACHT

123

Wenen, 2 oktober 1923

Antroposofische geesteswetenschap en medische inzichten

Wetenschappelijk karakter van de antroposofie. Bewuste ontwikkeling van de zielekrachten. Exacte kennis van de bovenzinlijke wezensdelen van de mens. Betekenis van kennis van de wezensdelen voor de medische blik. *Tabes dorsalis*. De zogeheten sensorische en motorische zenuwen. Warmte-organisme, lucht-organisme, water-organisme. Het vormkrachtenlichaam grijpt aan in de warmtendifferentiëring.

NAWOORD - *Thomas Kelling*

131

AANTEKENINGEN BIJ DEZE UITGAVE

141

AANTEKENINGEN BIJ DE TEKST

143

**RUDOLF STEINER OVER DE VERSLAGEN
VAN DE VOORDRACHTEN**

149